

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Leerjaar 4 (2026 - 2027)

Bovenbouw VWO

Dr. Mollercollege

Olympiaweg 8-B, 5143 NA, WAALWIJK, Noord-Brabant

Inhoudsopgave

Algemeen

Jaarspecifieke introductie	1
----------------------------	---

Vakken

Culturele en kunstzinnige vorming	3
Levensbeschouwelijk vormingsonderwijs	8
Maatschappijleer	11
Natuurkunde	14
Nederlands	16

Bijlagen

Bijlage 1 — Toegestane hulpmiddelen	18
Bijlage 2 — Planningsoverzicht	20

Leerjaar 4

Inleiding

Alle examenvakken, behalve levensbeschouwing, maatschappijleer en ckv, hebben een volwaardig tweejarig PTA dat start in vwo-5. Levensbeschouwing, maatschappijleer en ckv zijn uitzondering hierop en worden al afgesloten in vwo 4. Deze drie vakken vormen samen met het PWS uit vwo-6 je combinatiecijfer.

Het schooljaar bestaat uit vier onderwijsperiodes die elk worden afgesloten met een SE-week. Alle vakken hebben in elke onderwijsperiode ten minste één PTA-onderdeel.

Afname schoolexamens

PTA-onderdelen worden afgenomen (of ingeleverd) tijdens de afsluitende SE-week die volgt op een onderwijsperiode. Deze kunnen ook in de loop van de periode worden afgenomen. Leerlingen worden hierover door hun docent aan het begin van elke onderwijsperiode schriftelijk/ digitaal en mondeling geïnformeerd.

Herkansingen / herexamens

Voor de in vwo-4 afsluitende vakken levensbeschouwing, maatschappijleer en ckv is het mogelijk één onderdeel te herkansen als extra herkansing bovenop de reguliere herkansingregeling. Zie verder het PTA en het examenreglement.

Toegestane hulpmiddelen

De toegestane hulpmiddelen, zoals een woordenboek of een atlas of een (niet)grafische rekenmachine, kunnen per schoolexamen en per vak verschillen. De toegestane hulpmiddelen zijn ook terug te vinden in het PTA bij de verschillende PTA-onderdelen en zijn als bijlage toegevoegd aan het PTA.

Beoordeling van praktische en mondelinge schoolexamens

Leerlingen worden door de docent geïnformeerd over de wijze waarop praktische en

mondelinge schoolexamens worden beoordeeld. Beoordelingscriteria worden vooraf met leerlingen gedeeld.

Maatwerk

In sommige situaties is er sprake van 'maatwerk'. Te denken valt o.a. aan opstomers, afstomers, instromers en versnellers. In deze gevallen volgt er per vak indien noodzakelijk een maatwerk-PTA. Zie voor de volledige toelichting artikel 65 van het examenreglement.

Culturele en kunstzinnige vorming / PTA 2026 - 2027 /

Bovenbouw VWO Leerjaar 4

Hieronder vind je een algemeen overzicht van alle examens voor het vak Culturele en kunstzinnige vorming die in Leerjaar 4 afgenomen gaan worden. **Let op!** Dit is niet alle beschikbare informatie over de examens. Op de volgende bladzijden worden alle belangrijke details per examen weergegeven.

Code	Naam	Type	Herkansbaar	Afnamemoment	Weging
PO01	Kunstzinnig portret	Overig	⊗	Toetsweek 1	15.0%
PO02	Muziek	Overig	⊙	Toetsweek 2	30.0%
PO03	Theater en Film	Overig	⊗	Toetsweek 3	30.0%
PO04	Kunst interventie	Overig	⊙	Periode 4	25.0%
Totale weging dit jaar					100%

Culturele en kunstzinnige vorming / PTA 2026 - 2027 / Bovenbouw VWO Leerjaar 4

PO01 - Kunstzinnig portret

 Toetsweek 1

 Schoolexamen en centraal examen (SE & CE)

 Niet herkansbaar

LEERSTOFOMSCHRIJVING

Maken kunstzinnig portret, verwerkingsopdrachten 'kennismaken met de disciplines'. Verwerkingsopdracht middels verslag, documentatie, vlog, presentatie. Het document waarin de precieze opdracht wordt beschreven alsmede de beoordelingscriteria worden in de les besproken en gedeeld in de digitale leeromgeving (Teams).

Toetsweek: Presentatie

TOEGEKENDE EINDTERMEN

CKV/V/DomeinA

WEEGFACTOR

15.0%

TYPE TOETS

Overig

TOETSINGSVORM

Overig (OV)

TIJDSDUUR

Variabel

Culturele en kunstzinnige vorming / PTA 2026 - 2027 / Bovenbouw VWO Leerjaar 4

PO02 - Muziek

Toetsweek 2

 Schoolexamen en centraal examen (SE & CE)

Herkansbaar

LEERSTOFOMSCHRIJVING

Muziekworkshop, productie zelfgemaakt muziekstuk (protestlied) en verwerkingsopdrachten muziek, analyse protestsong. Het document waarin de precieze opdracht wordt beschreven alsmede de beoordelingscriteria worden in de les besproken en gedeeld in de digitale leeromgeving (Teams).

Toetsweek: Analyse protestsong

Herkansingsmogelijkheid:

De leerling heeft aan het einde van het jaar keuze om één van de volgende onderdelen te herkansen:

LV: SE01 SE02

CKV: PO02 PO04

Maatschappijleer: SE01 SE02

TOEGEKENDE EINDTERMEN

CKV/V/DomeinB

CKV/V/DomeinC

WEEGFACTOR

30.0%

TYPE TOETS

Overig

TOETSINGSVORM

Overig (OV)

TIJDSDUUR

45 minuten

AFNAMEMOMENT VAN HERKANSING

Centraal herkansingsmoment

TOEGESTANE HULPMIDDELEN

* Basispakket hulpmiddelen

* Verklarende woordenboeken

Culturele en kunstzinnige vorming / PTA 2026 - 2027 / Bovenbouw VWO Leerjaar 4

PO03 - Theater en Film

 Toetsweek 3

 Schoolexamen en centraal examen (SE & CE)

 Niet herkansbaar

LEERSTOFOMSCHRIJVING

Verdieping theater en film: theatervoorstelling, workshop film, samenwerkingsopdrachten en het maken van een film. Presentatie: zelfgemaakte film tijdens de toetsweek. Het document waarin de precieze opdracht wordt beschreven alsmede de beoordelingscriteria worden in de les besproken en gedeeld in de digitale leeromgeving (Teams).

Toetsweek: Filmsbekijken (klassikaal)

TOEGEKENDE EINDTERMEN

CKV/V/DomeinB

CKV/V/DomeinC

WEEGFACTOR

30.0%

TYPE TOETS

Overig

TOETSINGSVORM

Overig (OV)

TIJDSDUUR

Variabel

TOEGESTANE HULPMIDDELEN

* Basispakket hulpmiddelen

Culturele en kunstzinnige vorming / PTA 2026 - 2027 / Bovenbouw VWO Leerjaar 4

PO04 - Kunst interventie

 Periode 4

 Schoolexamen en centraal examen (SE & CE)

 Herkansbaar

LEERSTOFOMSCHRIJVING

Kunst interventie in de openbare ruimte. Het document waarin de precieze opdracht wordt beschreven alsmede de beoordelingscriteria worden in de les besproken en gedeeld in de digitale leeromgeving (Teams).

Pecha Kucha (individueel)

Herkansingsmogelijkheid:

De leerling heeft aan het einde van het jaar keuze om één van de volgende onderdelen te herkansen:

LV: SE01 SE02

CKV: PO02 PO04

Maatschappijleer: SE01 SE02

TOEGEKENDE EINDTERMEN

CKV/V/DomeinD

WEEGFACTOR

25.0%

TYPE TOETS

Overig

TOETSINGSVORM

Overig (OV)

TIJDSDUUR

Variabel

AFNAMEMOMENT VAN HERKANSING

Centraal herkansingsmoment

Levensbeschouwelijk vormingsonderwijs / PTA 2026 - 2027 /

Bovenbouw VWO Leerjaar 4

Hieronder vind je een algemeen overzicht van alle examens voor het vak Levensbeschouwelijk vormingsonderwijs die in Leerjaar 4 afgenomen gaan worden. **Let op!** Dit is niet alle beschikbare informatie over de examens. Op de volgende bladzijden worden alle belangrijke details per examen weergegeven.

Code	Naam	Type	Herkansbaar	Afnamemoment	Weging
PO01	Levensvisieboek	Praktische opdracht	⊗	Periode 1	25.0%
SE01	Vrijheid en geluk	Schriftelijk examen	⊙	Toetsweek 2	25.0%
PO02	Moreel beraad	Praktische opdracht	⊗	Periode 3	25.0%
SE02	Interreligieuze dialoog	Schriftelijk examen	⊙	Periode 4	25.0%
Totale weging dit jaar					100%

Levensbeschouwelijk vormingsonderwijs / PTA 2026 - 2027 / Bovenbouw VWO Leerjaar 4

PO01 - Levensvisieboek

 Periode 1

 Schoolexamen (SE)

 Niet herkansbaar

LEERSTOFOMSCHRIJVING

Thema 13: Je lijf, je leven

Thema 14: Relaties

Leerdoelen via syllabus

Eindtermen via OMO Curriculum levensbeschouwing
(bijgevoegd in syllabus)

WEEGFACTOR

25.0%

TYPE TOETS

Praktische opdracht

TOETSINGSVORM

Verslag (VS)

TIJDSDUUR

Variabel

SE01 - Vrijheid en geluk

 Toetsweek 2

 Schoolexamen (SE)

 Herkansbaar

LEERSTOFOMSCHRIJVING

Thema 18: Vrijheid

Thema 19: Geluk

Leerdoelen via syllabus

Eindtermen via OMO Curriculum levensbeschouwing
(bijgevoegd in syllabus)

AANVULLENDE INFO OVER HERKANSINGEN

Herkansingsmogelijkheid:

De leerling heeft aan het einde van het jaar keuze om één van de volgende onderdelen te herkansen:

LV: SE01 SE02

CKV: PO02 PO04

Maatschappijleer: SE01 SE02

WEEGFACTOR

25.0%

TYPE TOETS

Schriftelijk examen

TOETSINGSVORM

Schriftelijk (ST)

TIJDSDUUR

45 minuten

AFNAMEMOMENT VAN HERKANSING

Centraal herkansingsmoment

Levensbeschouwelijk vormingsonderwijs / PTA 2026 - 2027 / Bovenbouw VWO Leerjaar 4

PO02 - Moreel beraad

 Periode 3

 Schoolexamen (SE)

 Niet herkansbaar

LEERSTOFOMSCHRIJVING

Onderzoek en moreel beraad

Thema 15: Agressie

Leerdoelen via syllabus

Eindtermen via OMO Curriculum levensbeschouwing
(bijgevoegd in syllabus)

WEEGFACTOR

25.0%

TYPE TOETS

Praktische opdracht

TOETSINGSVORM

Verslag (VS)

TIJDSDUUR

Variabel

SEO2 - Interreligieuze dialoog

 Periode 4

 Schoolexamen (SE)

 Herkansbaar

LEERSTOFOMSCHRIJVING

Thema 16: Er is meer

Thema 17: Waar of niet

Leerdoelen via syllabus

Eindtermen via OMO Curriculum levensbeschouwing
(bijgevoegd in syllabus)

AANVULLENDE INFO OVER HERKANSINGEN

Herkansingsmogelijkheid:

De leerling heeft aan het einde van het jaar keuze om één
van de volgende onderdelen te herkansen:

LV: SE01 SE02

CKV: PO02 PO04

Maatschappijleer: SE01 SE02

WEEGFACTOR

25.0%

TYPE TOETS

Schriftelijk examen

TOETSINGSVORM

Schriftelijk (ST)

TIJDSDUUR

45 minuten

AFNAMEMOMENT VAN HERKANSING

Centraal herkansingsmoment

Maatschappijleer / PTA 2026 - 2027 / Bovenbouw VWO

Leerjaar 4

Hieronder vind je een algemeen overzicht van alle examens voor het vak Maatschappijleer die in Leerjaar 4 afgenomen gaan worden. **Let op!** Dit is niet alle beschikbare informatie over de examens. Op de volgende bladzijden worden alle belangrijke details per examen weergegeven.

Code	Naam	Type	Herkansbaar	Afnamemoment	Weging
SE01	Rechtsstaat	Schriftelijk examen	✓	Toetsweek 1	25.0%
SE02	Parlementaire democratie	Schriftelijk examen	✓	Toetsweek 2	25.0%
PO01	Pluriforme samenleving	Praktische opdracht	✗	Periode 3	25.0%
PO02	Verzorgingsstaat	Praktische opdracht	✗	Periode 4	25.0%
Totale weging dit jaar					100%

Maatschappijleer / PTA 2026 - 2027 / Bovenbouw VWO

Leerjaar 4

SE01 - Rechtsstaat

 Toetsweek 1

 Schoolexamen (SE)

 Herkansbaar

LEERSTOFOMSCHRIJVING

Hoofdstuk 2: rechtsstaat. Exacte leerstof verschijnt in de studieplanner. Deze wordt aan het begin van het schooljaar in Teams geplaatst.

AANVULLENDE INFO OVER HERKANSINGEN

Herkansingsmogelijkheid:

De leerling heeft aan het einde van het jaar keuze om één van de volgende onderdelen te herkansen:

LV: SE01 SE02

CKV: PO02 PO04

Maatschappijleer: SE01 SE02

TOEGEKENDE EINDTERMEN

ML/V/DomeinA

ML/V/DomeinB

WEEGFACTOR

25.0%

TYPE TOETS

Schriftelijk examen

TOETSINGSVORM

Schriftelijk (ST)

TIJDSDUUR

45 minuten

AFNAMEMOMENT VAN HERKANSING

Centraal herkansingsmoment

TOEGESTANE HULPMIDDELEN

*** Verklarende woordenboeken**

SE02 - Parlementaire democratie

 Toetsweek 2

 Schoolexamen (SE)

 Herkansbaar

LEERSTOFOMSCHRIJVING

Hoofdstuk 1: parlementaire democratie. Exacte stof verschijnt in de studieplanner (deze wordt aan het begin van de periode in Teams geplaatst).

AANVULLENDE INFO OVER HERKANSINGEN

Herkansingsmogelijkheid:

De leerling heeft aan het einde van het jaar keuze om één van de volgende onderdelen te herkansen:

LV: SE01 SE02

CKV: PO02 PO04

Maatschappijleer: SE01 SE02

TOEGEKENDE EINDTERMEN

ML/V/DomeinA

ML/V/DomeinC

WEEGFACTOR

25.0%

TYPE TOETS

Schriftelijk examen

TOETSINGSVORM

Schriftelijk (ST)

TIJDSDUUR

45 minuten

AFNAMEMOMENT VAN HERKANSING

Centraal herkansingsmoment

TOEGESTANE HULPMIDDELEN

*** Verklarende woordenboeken**

Maatschappijleer / PTA 2026 - 2027 / Bovenbouw VWO

Leerjaar 4

PO01 - Pluriforme samenleving

 Periode 3

 Schoolexamen (SE)

 Niet herkansbaar

LEERSTOFOMSCHRIJVING

Hoofdstuk 4: pluriforme samenleving. Exacte opdracht en beoordelingsrubric worden aan de leerlingen uitgereikt en worden tevens in Teams geplaatst.

TOEGEKENDE EINDTERMEN

ML/V/DomeinA

ML/V/DomeinE

WEEGFACTOR

25.0%

TYPE TOETS

Praktische opdracht

TOETSINGSVORM

Poster (POS)

TIJDSDUUR

Variabel

PO02 - Verzorgingsstaat

 Periode 4

 Schoolexamen (SE)

 Niet herkansbaar

LEERSTOFOMSCHRIJVING

Hoofdstuk 3: De toekomst van de verzorgingsstaat. Exacte opdracht en beoordelingsrubric worden aan de leerlingen uitgereikt en worden tevens in Teams geplaatst.

TOEGEKENDE EINDTERMEN

ML/V/DomeinA

ML/V/DomeinD

WEEGFACTOR

25.0%

TYPE TOETS

Praktische opdracht

TOETSINGSVORM

Audiovisuele presentatie (AVP)

TIJDSDUUR

Variabel

Natuurkunde / PTA 2026 - 2027 / Bovenbouw VWO Leerjaar 4

INTRODUCTIE

Bij het vak natuurkunde werken we met het boek Systematische natuurkunde.

Hieronder vind je een algemeen overzicht van alle examens voor het vak Natuurkunde die in Leerjaar 4 afgenomen gaan worden. **Let op!** Dit is niet alle beschikbare informatie over de examens. Op de volgende bladzijden worden alle belangrijke details per examen weergegeven.

Code	Naam	Type	Herkansbaar	Afnamemoment	Weging
HD01	vaardighedendossier	Handelingsdeel	⊗	Periode 4	Geen weging
Totale weging dit jaar					0%

Natuurkunde / PTA 2026 - 2027 / Bovenbouw VWO Leerjaar 4

HD01 - vaardighedendossier

 Periode 4

 Schoolexamen en centraal examen (SE & CE)

 Niet herkansbaar

LEERSTOFOMSCHRIJVING

Gedurende het schooljaar voeren leerlingen verschillende opdrachten (praktisch en theoretisch) uit. De uitwerkingen van de opdrachten bundelen de leerlingen in hun practicumdossier. Dit dossier wordt in periode 4 ingeleverd en beoordeeld. Opdrachten, vereisten en inleverdatum worden via Teams gedeeld met de leerlingen.

TOEGEKENDE EINDTERMEN

NA/V/DomeinA

NA/V/DomeinI

TYPE TOETS

Handelingsdeel

TOETSINGSVORM

Overig (OV)

TIJDSDUUR

Variabel

Nederlands / PTA 2026 - 2027 / Bovenbouw VWO Leerjaar 4

Hieronder vind je een algemeen overzicht van alle examens voor het vak Nederlands die in Leerjaar 4 afgenomen gaan worden. **Let op!** Dit is niet alle beschikbare informatie over de examens. Op de volgende bladzijden worden alle belangrijke details per examen weergegeven.

Code	Naam	Type	Herkansbaar	Afnamemoment	Weging
HD01	Balansverslag	Handelingsdeel	⊗	Periode 4	Geen weging
Totale weging dit jaar					0%

HD01 - Balansverslag

 Periode 4

 Schoolexamen en centraal examen (SE & CE)

 Niet herkansbaar

LEERSTOFOMSCHRIJVING

Leerlingen brengen hun literaire ontwikkeling in beeld met een (digitaal) balansverslag.

TOEGEKENDE EINDTERMEN

NE/V/DomeinE/E1

TYPE TOETS

Handelingsdeel

TOETSINGSVORM

Verslag (VS)

TIJDSDUUR

90 minuten

TOEGESTANE HULPMIDDELEN

- * Basispakket hulpmiddelen
- * Verklarende woordenboeken

Toegestane hulpmiddelen

Alle toegestane hulpmiddelen

Hieronder vind je een overzicht van alle toegestane hulpmiddelen die binnen dit PTA gebruikt mogen worden tijdens examens. Let op: kijk bij je specifieke examens welke hulpmiddelen toegestaan zijn voor dat examen. Voor meer informatie over de officiële toegestane hulpmiddelen verwijzen we je graag naar **Examenblad**.

Basispakket hulpmiddelen

[Alle leerwegen](#)[Alle vakken](#)

Basispakket van hulpmiddelen, bestaande uit:

- Schrijfmateriaal incl. millimeterpapier.
- Tekenpotlood.
- Blauw en rood kleurpotlood.
- Liniaal met millimeterverdeling.
- Passer.
- Nietmachine.
- Geometrische driehoek.
- Vlakgum.
- Rekenmachine met basisbewerkingen (m.u.v. Wiskunde A/B/C/D).
- Computer als schrijfgerei (aan te vragen bij examencommissie)

Verklarende woordenboeken

[Alle leerwegen](#)[Alle centrale examens](#)

- Eendelig verklarend woordenboek Nederlands
- Woordenboek Nederlands-thuis taal en/of thuis taal-Nederlands.

Enkel 1 van de 2 bovenstaande opties is toegestaan.

Planningsoverzicht

Planningsoverzicht

Hieronder vind je een overzicht van alle examens per periode. De tabellen zijn chronologisch gesorteerd op leerjaar en periode, en de examens zijn per tabel alfabetisch gerangschikt op vaknaam.

LEERJAAR 4 / PERIODE 1

Vak	Code	Naam	Tijdsduur	Herkansbaar
Levensbeschouwelijk vormingsonderwijs	PO01	Levensvisieboek	Variabel	⊗

LEERJAAR 4 / TOETSWEK 1

Vak	Code	Naam	Tijdsduur	Herkansbaar
Culturele en kunstzinnige vorming	PO01	Kunstzinnig portret	Variabel	⊗
Maatschappijleer	SE01	Rechtsstaat	45 minuten	⊙

LEERJAAR 4 / TOETSWEK 2

Vak	Code	Naam	Tijdsduur	Herkansbaar
Culturele en kunstzinnige vorming	PO02	Muziek	45 minuten	⊙
Levensbeschouwelijk vormingsonderwijs	SE01	Vrijheid en geluk	45 minuten	⊙
Maatschappijleer	SE02	Parlementaire democratie	45 minuten	⊙

LEERJAAR 4 / PERIODE 3

Vak	Code	Naam	Tijdsduur	Herkansbaar
Levensbeschouwelijk vormingsonderwijs	PO02	Moreel beraad	Variabel	⊗
Maatschappijleer	PO01	Pluriforme samenleving	Variabel	⊗

Planningsoverzicht

Hieronder vind je een overzicht van alle examens per periode. De tabellen zijn chronologisch gesorteerd op leerjaar en periode, en de examens zijn per tabel alfabetisch gerangschikt op vaknaam.

📅 LEERJAAR 4 / TOETSWEEK 3

Vak	Code	Naam	Tijdsduur	Herkansbaar
Culturele en kunstzinnige vorming	PO03	Theater en Film	Variabel	⊗

📅 LEERJAAR 4 / PERIODE 4

Vak	Code	Naam	Tijdsduur	Herkansbaar
Culturele en kunstzinnige vorming	PO04	Kunst interventie	Variabel	✓
Levensbeschouwelijk vormingsonderwijs	SE02	Interreligieuze dialoog	45 minuten	✓
Maatschappijleer	PO02	Verzorgingsstaat	Variabel	⊗
Natuurkunde	HD01	vaardighedendossier	Variabel	⊗
Nederlands	HD01	Balansverslag	90 minuten	⊗